

Bruxelles, 25 februarie 2019
(OR. en)

6635/19

SOC 111
EMPL 78
ECOFIN 192
EDUC 79

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Proiect de concluzii ale Consiliului privind analiza anuală a creșterii pentru 2019 și raportul comun privind ocuparea forței de muncă

1. Președinția a pregătit proiectul de concluzii ale Consiliului privind analiza anuală a creșterii pentru 2019 și raportul comun privind ocuparea forței de muncă care figurează în anexă.
2. Aceste concluzii au fost prezentate Grupului de lucru pentru chestiuni sociale la 14 februarie 2019.
3. Comitetul este invitat să înainteze proiectul de concluzii din anexă Consiliului EPSCO la 15 martie 2019, spre adoptare.

Proiect de concluzii ale Consiliului privind analiza anuală a creșterii pentru 2019 și raportul comun privind ocuparea forței de muncă

REMARCÂND CĂ

1. Analiza anuală a creșterii (AAC) pentru 2019, elaborată de Comisie, conturează prioritățile politicilor axate pe creștere economică și pe ocuparea forței de muncă în UE și în statele membre în 2019: realizarea de investiții de înaltă calitate; axarea eforturilor de reformă pe creșterea productivității, incluziune și calitatea instituțională și garantarea stabilității macrofinanciare și a solidității finanțelor publice.
2. UE cunoaște în continuare o perioadă de creștere economică și de ocupare fără precedent a forței de muncă, dar deocamdată nu toți cetățenii și nu toate țările trag foloasele în egală măsură. Climatul economic actual abia a început să inverseze tendința de accentuare a inegalităților. Deși, mulțumită climatului actual, UE are toate șansele de a atinge obiectivul Strategiei Europa 2020 care țintește un grad de ocupare a forței de muncă de 75 %, obiectivul de a salva 20 de milioane de oameni de riscul sărăciei și al excluziunii sociale rămâne departe de a fi atins, în ciuda progreselor.
3. În UE, rata șomajului în noiembrie 2018 era de 6,7 % (și de 7,9 % în zona euro). În cel de al treilea trimestru al anului 2018, în UE erau încadrate în muncă 239,3 milioane de persoane, cu 15 milioane mai multe decât cel mai scăzut nivel atins în perioada crizei. Participarea femeilor pe piața muncii continuă să crească, iar rata de angajare a lucrătorilor mai în vârstă a înregistrat cea mai mare creștere anul trecut. Cu toate acestea, șomajul și inactivitatea economică rămân foarte ridicate în unele țări, mai ales în rândul tinerilor și al persoanelor cu un nivel scăzut de calificare.
4. În 2017, proporția oamenilor expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială a scăzut considerabil. Acum, când mai mult de cinci milioane de persoane au scăpat de sărăcie sau de excluziune socială în comparație cu anul precedent, numărul total al celor afectați de aceste fenomene a ajuns sub nivelul de dinainte de criza din 2008. Cu toate acestea, tendința generală maschează persistența unor discrepanțe între statele membre, unele țări înregistrând proporții mai ridicate ale persoanelor expuse riscului sărăciei sau excluziunii sociale în comparație cu 2008. Riscul de sărăcie sau de excluziune socială continuă să fie o problemă, în special pentru copii, persoanele cu handicap și persoanele provenite dintr-un context de migrație. Inegalitatea veniturilor, care a cunoscut o ușoară scădere pentru prima dată de la începutul crizei, rămâne mai ridicată decât nivelul înregistrat înainte de declanșarea acesteia.

5. Punerea în aplicare a reformelor rămâne neuniformă la nivelul UE, iar climatul economic, încă relativ favorabil, oferă ocazia adoptării de reforme structurale, în vederea creșterii rezilienței economice. Implementarea Pilonului european al drepturilor sociale la nivelul Uniunii și al statelor membre, cu respectarea cuvenită a repartizării competențelor, ar trebui să constituie o prioritate în scopul promovării convergenței ascendente pe piața muncii, precum și în ceea ce privește condițiile sociale și standardele de viață.
6. Strategia Europa 2020 a servit drept cadru strategic pe termen lung pentru ghidarea procesului de elaborare a politicilor în contextul semestrului european și al orientărilor privind ocuparea forței de muncă. Se apropie finalul perioadei vizate de Strategia UE 2020 și ar trebui acordată atenția cuvenită elaborării unui cadru care să i se substituie.

SUBLINIIND CĂ

7. Creșterea economică susținută a condus la îmbunătățirea situației pe piața muncii, iar crearea de noi locuri de muncă se petrece într-un ritm susținut. Cu toate acestea, orele lucrate continuă să crească într-un ritm mult mai lent decât ocuparea totală a forței de muncă. În 2017, creșterea salariilor reale a continuat să rămână în urmă comparativ cu productivitatea în mai multe state membre și se plasează în continuare sub nivelul preconizat, având în vedere condițiile favorabile de pe piața muncii și performanța economică. Ritmul creșterii s-a intensificat abia în 2018. Sărăcia persoanelor încadrate în muncă continuă să se mențină la un nivel ridicat, iar fragmentarea pieței muncii rămâne o provocare în mai multe state membre. Este important să se pună accentul în continuare pe cantitatea, dar și pe calitatea ocupării forței de muncă, mai ales în contextul impactului potențial al noilor tehnologii, al globalizării și al noilor forme de muncă pe piața muncii.
8. Reconversia profesională și perfecționarea profesională rămân priorități esențiale în materie de politici în vederea creării unei piețe a muncii favorabile incluziunii și a materializării potențialului oferit de schimbările tehnologice rapide. Persoanele cu un nivel scăzut de calificare sunt mai amenințate de riscul pierderii locului de muncă: este imperativ acum ca politicile să vizeze îmbunătățirea șanselor de dezvoltare a competențelor pentru cei care nu au acces la formare sau au un acces limitat ori care au posibilități reduse de a căuta cursuri de formare în afara locului de muncă, pentru a se garanta că aceste persoane pot beneficia de schimbările tehnologice. Politicile ar trebui să continue să abordeze problema neconcordanței între cererea și oferta de competențe, mai ales în sectoarele cele mai susceptibile de a fi afectate de noile tendințe. Corelația puternică persistentă dintre rezultatele educaționale slabe, pe de o parte, și un statut socioeconomic și rezultate pe piața muncii scăzute, pe de altă parte, este un motiv de adâncă îngrijorare.

9. Potențialul pieței muncii pentru grupurile insuficient reprezentate în prezent ar trebui exploatat din plin. Ar trebui consolidată integrarea persoanelor provenite dintr-un context de migrație, a persoanelor cu un nivel scăzut de calificare, a tinerilor și a persoanelor cu handicap. Strategii de promovare a îmbătrânirii active, care să permită lucrătorilor mai în vârstă să rămână activi mai mult timp pe piața muncii, ar contribui la rezolvarea problemei demografice. Un acces mai larg la servicii de îngrijire a copiilor și de îngrijire pe termen lung de calitate și accesibile din punct de vedere financiar, precum și politici adecvate de asigurare a echilibrului între viața profesională și cea privată le-ar asigura femeilor și bărbaților mai multe oportunități de a găsi sau a păstra un loc de muncă și ar reduce riscul de sărăcie și de excluziune socială în rândul copiilor și al categoriilor vulnerabile ale populației. Statele membre fac eforturi să îmbunătățească furnizarea de servicii de îngrijire, dar persistă încă discrepanțe semnificative. Au fost întreprinse numeroase reforme ale serviciilor publice de ocupare a forței de muncă (SPOFM), iar, ca rezultat, asigurarea serviciilor s-a îmbunătățit în multe țări. Cu toate acestea, continuă să existe diferențe considerabile între capacitățile SPOFM între țări și în interiorul acestora. Mai este încă loc pentru ameliorarea gradului de acoperire, a eficacității și a coordonării în cadrul serviciilor sociale, precum și pentru îmbunătățirea eficacității și a sustenabilității unui mare număr de politici active pe piața muncii.
10. Climatul economic favorabil și evoluțiile de pe piața muncii s-au soldat cu îmbunătățiri substanțiale ale situației sociale. Cu toate acestea, unele semnale indică existența unor decalaje în ceea ce privește caracterul incluziv al creșterii economice, întrucât veniturile gospodăriilor cresc într-un ritm mai lent decât PIB-ul. Amploarea sărăciei, măsurată pe baza decalajului dintre săraci și bogați, este în creștere în mai multe state membre. În unele state membre, impactul măsurat al transferurilor sociale asupra reducerii sărăciei continuă să scadă.

11. Investițiile sociale și abordările preventive consolidează capacitățile cetățenilor de a participa activ la societate și la economie și sunt esențiale pentru a asigura caracterul incluziv al creșterii economice. În special, educația și îngrijirea copiilor preșcolari este o investiție socială eficace pentru a aborda problema inegalității și provocările cu care se confruntă copiii defavorizați. În plus, creșterea eficacității și accesul la acțiuni preventive, alături de o asistență medicală curativă de bună calitate sunt premise esențiale pentru o populație sănătoasă și activă, contribuind astfel la îmbunătățirea bunăstării sociale și a prosperității economice. Alte servicii, precum educația, formarea și asigurarea de locuințe, împreună cu un sprijin adecvat pentru venituri și pentru (re)integrarea pe piața muncii a persoanelor apte de muncă sunt cruciale pentru asigurarea unor șanse egale pentru toți și pentru consolidarea coeziunii sociale. Alte acțiuni în sectorul conceperii sistemelor de impozitare și privind caracterul adecvat al prestațiilor sociale pot contribui la caracterul incluziv al creșterii economice și la reducerea sărăciei.
12. Statele membre continuă să ia măsuri pentru a aborda problema schimbărilor demografice și a creșterii speranței de viață. Pentru a face față impactului pe care îl are îmbătrânirea societăților europene este nevoie de eforturi susținute pentru a se asigura caracterul atât adecvat, cât și sustenabil al sistemelor de pensii, axarea pe servicii de calitate și investițiile în acestea (mai ales pentru a se garanta accesul la asistență medicală și la îngrijire pe termen lung), alături de politici îmbunătățite pentru prevenție, reabilitare și facilitarea unei vieți independente.
13. Apariția noilor forme de muncă și numărul tot mai mare de tranziții efectuate în decursul vieții profesionale fac necesară asigurarea accesului la protecție socială pentru toți lucrătorii, inclusiv pentru lucrătorii atipici și pentru persoanele care desfășoară activități independente, ținându-se cont totodată de diferențele structurale dintre sistemele de protecție socială din statele membre. Pentru a face față noilor forme de muncă și viitoarelor provocări la adresa ocupării forței de muncă sunt necesare inovarea și adaptarea sistemelor de protecție socială.
14. Un dialog social funcțional continuă să fie elementul-cheie al economiei sociale de piață europene, deși gradul de angajare diferă simțitor de la un stat membru la altul. Implicarea partenerilor sociali în pregătirea reformelor poate îmbunătăți concepția și punerea lor în aplicare, poate spori gradul de asumare a responsabilității în rândul cetățenilor și, în cele din urmă, poate conduce la rezultate socioeconomice mai bune. Ar trebui acordată atenția cuvenită asigurării faptului că partenerii sociali au o capacitate suficientă de a participa la dezbaterile în materie de politici. Implicarea organizațiilor societății civile ar juca, la rândul său, un rol important în asigurarea unei elaborări și implementări eficace a reformelor.

15. Este nevoie de un efort de reflecție asupra unui nou cadru strategic cuprinzător care să ghideze procesul de elaborare a politicilor după expirarea Strategiei Europa 2020. Orice astfel de cadru strategic ar trebui să se axeze în mod susținut și continuu pe domeniile social și al ocupării forței de muncă, în corelare cu alte domenii relevante de politici. Acest cadru ar trebui să fie totodată consecvent cu Pilonul european al drepturilor sociale și cu obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU.
16. Această strategie cadru ar trebui să încorporeze lecțiile învățate în urma utilizării obiectivelor Strategiei Europa 2020 și a monitorizării unei astfel de strategii. Punerea în aplicare a unei strategii viitoare ar trebui să valorifice procesele semestrului european, astfel cum au fost puse la punct în ultimii ani. În acest context, eforturile depuse deja în cadrul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă și al Comitetului pentru protecție socială pentru evaluarea experienței Strategiei Europa 2020 sunt bine-venite și vor folosi drept bază a discuțiilor viitoare.

INVITĂ STATELE MEMBRE:

- să reflecte în programele lor naționale de reformă prioritățile analizei anuale a creșterii și ale raportului comun privind ocuparea forței de muncă și să pună în aplicare Pilonul european al drepturilor sociale, la nivelul Uniunii și al statelor membre, acordând atenția cuvenită competențelor lor respective;
- să pună în aplicare recomandările specifice fiecărei țări pentru 2018;
- să-și intensifice eforturile pentru a atinge obiectivele Strategiei Europa 2020;
- să recurgă la tabloul de bord social, la raportul de monitorizare a rezultatelor privind ocuparea forței de muncă și la monitorul performanței în materie de protecție socială pentru a- și orienta eforturile de convergență;
- să ajungă la o viziune comună cu privire la cadrul care ar trebui să succedă Strategiei Europa 2020, mai ales în ceea ce privește aspectele conexe sociale și legate de ocuparea forței de muncă.

SOLICITĂ COMISIEI:

- să asigure că aspectele sociale și de ocupare a forței de muncă și impactul acestora sunt luate în considerare în mod corespunzător în evaluarea politicilor statelor membre;
- să aibă în vedere rezultatele Strategiei Europa 2020 și să le folosească în cadrul procesului de reflecție asupra unor posibile cadre strategice viitoare.

INVITĂ EMCO ȘI CPS

- să evalueze progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivelor Strategiei Europa 2020, precum și instrumentele folosite pentru monitorizarea și implementarea, astfel încât să furnizeze Consiliului un raport final cu privire la strategie, precum și o bază pentru o poziție a Consiliului vizând un viitor cadru strategic;
- să-și continue activitățile de supraveghere multilaterală și tematică și de analiză comparativă și activitățile de monitorizare a situației sociale și a pieței muncii din statele membre, prin intermediul tabloului de bord social, al raportului de monitorizare a rezultatelor privind ocuparea forței de muncă și al monitorului performanței în materie de protecție socială, pentru a-i prezenta Consiliului o bază de date concrete în perspectiva discuțiilor din cadrul procesului semestrului european;
- să colaboreze îndeaproape cu alte părți și comitete consultative, îndeosebi cu Comitetul economic și financiar, Comitetul pentru politică economică, Comitetul pentru educație, Grupul de lucru la nivel înalt pentru sănătate publică, precum și cu rețeaua europeană a serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, asigurând astfel o reprezentare echilibrată a aspectelor economice, sociale și privind ocuparea forței de muncă în cadrul semestrului european;
- să continue să colaboreze îndeaproape cu partenerii sociali europeni și cu societatea civilă pentru a promova un dialog social și civic eficace, atât la nivelul UE, cât și la nivel național.